

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epitome Tribvnalis Sacramentalis Reverendissimi Patris Petri Marchantii

Zurmöllen, Heinrich

Neuhusii, 1677

Art. Vnicus, de Archi Diaconis & Officialibus

urn:nbn:de:hbz:466:1-9734

Summo Pontifici reservata, supposita iusta causa potest Episcopus absolvere & dispensare, nam in dubijs melior est conditio possidentis potest tamen in casibus, panis, votis, impedimentis, Summo Pontifici reservatis in foro conscientiae Episcopus absolvere & dispensare, quando animae salus periclitatur, nec datur moralis accessus ad S. Sedem.

TITVLVS QVARTVS.

Articulus Unicus.

De Archidiaconis & Officialibus.

I. **A**rchidiaconi officium antiquitus in sequentibus consistebat, quae recenset *Innocent. III. lib. 1. Decretal. Tit. 23. cap. 7.* Archidiaconus secundum statuta *B. Isidori* imperat *Subdiaconis & Levitis, Paraciarum sollicitudo & eorum ordinatio ad ipsum pertinet, & audire debet iurgia singulorum, omnem sollicitudinem tam in Clericis, quam in Ecclesijs eorum impendendo cum super his sit redditurus rationem in districto*

stricti examinis iudicio: Item in Epistola
Clement. Papæ: *Oculus Episcopi Archidiaconus appellatur, ut loco Episcopi per Episcopatum prospiciens, quæ corrigenda viderit corrigat, quæ omnia sunt antiqui juris: moderno tempore attendenda est consuetudo cuiusque Ecclesiæ circa dignitatem, Officium, Ministerium, & gradum Archidiaconi, in quo requiruntur qualitates sequentes: 1. Ætas 25. annorum. 2. Gradus quod scilicet in Clericali Ordine sit versatus. 3. Doctrina ad suum munus necessaria, ut nimirum sint Doctores sive Magistri S. Theologiæ, aut Licentiati in iure. 4. Ut morum integritate commendentur.*
2. Obligaciones vero Archidiaconorum mensurandæ sunt, ex Officijs ac Ministerijs quæ ijs committuntur, ut sincere & iuste illa exercent: quod maxime in visitationibus Ecclesiarum & superintendencia super vita, conversatione & Ministerijs Clericorum attendendum est. Porro S. Concilia multum urserunt, ut Archidiaconi ab omni iavaritiæ nota exempti essent, & ne munera in visitationibus acciperent,

perent,

perent, vel peccata Clericorum multa pecuniaria punirent sibi assignanda.

3. Ex dictis colliguntur peccata Archidiaconorum. 1. Ignorantia eorum quæ ad debite exequendum officium pertinent, sæpe mortalis est: sive ratione periculi, cui se & animas commissas exponit, sive ratione peccatorum ex sua ignorantia emergentium. 2. Negligentia maxime in ijs quæ visitationes, correctiones, informationes, & disciplinæ Ecclesiasticæ conservationem concernunt. 3. Si odio aut aversione unum deprimat, alium amore & favore foveat, vel ultra meritum promoveri curet. 4. Si correctionem fraternam, vel monitionem paternam prius non præmittat, sed statim eorum, maxime quibus non afficitur, peccata publica faciat. 5. Si munera, pecunias, à Parochis, Sacerdotibus aut Ecclesijs etiam voluntarie oblata accipiat. 6. Si ob peccata in multam vel dissimulationem munera vel pecuniam recipiat.

4. Officialis vulgari vocabulo dicitur qui Tribunal Episcopi subit, estque Ordina-

nari-

De Hierarchia Ecclesiastica. 61

narius Episcopi iudex idem Tribunal cum Episcopo faciens. Debet vero esse Officialis persona Ecclesiastica, juris Canonici Divini & naturalis perita, vitæ integritate Spectabilis, pacis & justitiæ tenax, ab omni munere aliena. Cum autem materia de Officialibus materiæ judicium subordinatur plura hic de ea non tractantur, solum dicitur illud S. Bernardi: *ergo illas quas necesse erit ad te intrare causas, diligenter velim sed breviter decidere, frustraneas & venatorias dilationes præscindere assuescas, causa vidua intret ad te, causa pauperis & ejus qui non habet quod det.*

TITVLVS QVINTVS.

De Canonicis & illorum Obligatione.

Articulus Primus.

Qui dicendi sint Canonici, & illorum Obligatione.

I. **C**ANONICUS est Clericus qui Canoniam in Ecclesia collegiata vel Cathedrali actu possidet: Dicitur *qui Canoniam*

niama